

162. СРЕДНО УЧИЛИЩЕ “ОТЕЦ ПАИСИЙ”
гр. София, кв. Ботунец, ул. „Свобода“ № 10, 02/ 994 33 25
info-2210162@edu.mon.bg, ou162@abv.bg

Утвърждавам:

X

Атанас Драков
Директор

**ПРОГРАМА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ
ВЪЗМОЖНОСТИ И ЗА ПРИОБЩАВАНЕ НА
ДЕЦА И УЧЕНИЦИ ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ**

Актуализирана в началото на всяка учебна година, приета с решение на Педагогическия съвет и утвърдена със Заповед на Директора на 162 СУ „Отец Паисий“

УВОД

Настоящата програма цели да начертае целите и задачите на работа с деца и ученици от 162 СУ „Отец Паисий“ и урежда взаимоотношенията между институциите, във връзка с предоставянето на приобщаващо образование. Целта на програмата е прилагането на цялостен училищен подход, полагане на координирани и последователни усилия за предоставяне на равни възможности за приобщаване на деца и ученици от уязвими групи.

ПРИНЦИПИ

Програмата за предоставяне на равни възможности и приобщаване на деца и ученици от уязвими групи кореспондира с темата за включващото образование и се базира на основните принципи на включващото образование:

- Гарантиране правото на всяко дете за достъп до качествено образование.
- Гарантиране на достъпа на всяко дете до подкрепа за личностно развитие в зависимост от неговите индивидуални потребности, с оглед възможността за възникване на затруднения в процеса на ученето и приобщаването, и на необходимостта от подходяща подкрепа.
- Прилагане на диференцирани педагогически подходи, ориентирани към интересите и стимулиращи мотивацията на учениците, съобразени с възрастовите и социалните промени в живота им и адаптирани към способността им да прилагат усвоените компетентности на практика.
- Включващото образование предполага промени в образователната система, за да може тя да се адаптира към потребностите на всяко дете. Различията между децата и учениците са източник на многообразие и богатство, а не на проблеми. Децата и учениците следва да бъдат стимулирани да участват активно в образователния процес.
- В образователния процес не се допуска дискриминация, основана на раса, народност, пол, етническа принадлежност, социален произход, вероизповедание, обществено положение, увреждане и / или друг статус.
- Прилагане на цялостен системен подход на организация и сътрудничество на образователните институции в областта на приобщаващото образование на всички равнища – управление и екипност, създаване на сигурна и подкрепяща среда, участие на родителите, мониторинг на процеса и на качеството на подкрепата за личностно развитие, както и на влиянието им върху обучението и постиженията на децата и учениците.
- Сътрудничество между всички участници в процеса на приобщаващото образование – училище, ученици, семейство, общност, с оглед намаляване на влиянието на социалните неравенства върху ученето, нетърпимост към дискриминационни нагласи и поведение.

ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

- Основна цел на училищната програма е осигуряване на подкрепа за равен достъп до качествено образование и за развитие на потенциала на всяко дете, с цел неговата личностна, професионална и гражданска реализация в обществото.
- Освен към осигуряване на равни възможности, програмата е насочена с комплекс от мерки към най-уязвимите групи деца и към тези, изложени на риск от дискриминация – деца със специални образователни потребности, хронични заболявания, двигателни нарушения, деца от различни етнически групи, сираци и полусираци или деца, лишени от родителска грижа по други причини, деца, настанени в институции, деца и ученици, застрашени или жертва на насилие, деца с изявени дарби и др.

ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ – ОБЩА ПОДКРЕПА

- Осъществява се от класни ръководители, учители, училищен психолог, логопед, и други педагогически специалисти, при необходимост.
- Допълнително обучение по учебни предмети, вкл. допълнителни модули за деца, които не владеят български език, допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове.
- Кариерно ориентиране, библиотечно-информационно обслужване на учениците
- Занимания по интереси, участия в проекти и национални програми.
- Дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение.
- Логопедична работа, грижа за здравето.
- Поощряване с морални и материални награди
- Ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения и изготвяне на индивидуален план за действие, при необходимост
- Изграждане на позитивен психологически климат, полагане на координирани и последователни усилия за осигуряване на благоприятна образователна среда, създаване на условия за сътрудничество и ефективна комуникация
- Други дейности, подробно описани в Наредбата за приобщаващото образование.

ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ – ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА

- Допълнителната подкрепа се осъществява въз основа на направена оценка на индивидуалните способности на конкретно дете или ученик.
- Оценката на способностите се извършва от специално назначен екип от специалисти, съобразно конкретния случай и при необходимост се утвърждава от РЦПППО.
- Ученици, за които може да се поиска оценка на способностите, са от следните уязвими групи:
 - деца със СОП,
 - деца с хронични заболявания,
 - деца в риск,
 - деца с изявени дарби,
- Допълнителната подкрепа включва:
 - работа с дете или ученик по конкретен случай,
 - психо-социална рехабилитация,
 - рехабилитация на слуха или зрителна рехабилитация,
 - рехабилитация на комуникативни нарушения,
 - осигуряване на достъпна архитектурна среда,
 - ресурсно подпомагане,
- Допълнителната подкрепа се реализира чрез план за действие за всяко конкретно дете. Родителите задължително се включват в плана за действие, като активни участници в дейностите. Ако училището препоръча допълнителна подкрепа, но родителите откажат, се уведомява отдел „Закрила на детето“ към ДСП по местоживееене, с цел социалните служби да окажат съдействие при работата с родителите за осъзнаване на потребностите на детето и мотивирането им.
- При необходимост, за всеки конкретен ученик се изработва индивидуална учебна програма, индивидуален учебен план или учебен план за обучение в комбинирана форма.
- За ученици с изявени дарби също е допустимо изработване на индивидуален учебен план, при необходимост.

ЕКИП ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ

- Създава се със заповед на директора за конкретно дете или ученик по чл. 187, ал. 2 от ЗПУО. В състава на екипа задължително се включват психолог или логопед. В екипа може да се включат и други специалисти, както и представители на органите за закрила на детето и на органите за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

- Екипът за подкрепа за личностно развитие работи съвместно с родителите, а при необходимост и с регионалните РЦПППО и / или центрове за подкрепа за личностно развитие.
- Чл. 189 от ЗПУО – екипът за подкрепа за личностно развитие идентифицира силните страни на детето или ученика, затрудненията, свързани с развитието, обучението и поведението му, както и причините за тяхното възникване.
- Извършва оценка на индивидуалните потребности на детето или ученика
- Изготвя и реализира план за подкрепа, извършва наблюдение и оценка за развитие на всеки конкретен случай
- Изпълнява и други функции, предвидени в ДОС за приобщаващото образование.

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ПО ПРОГРАМАТА

- Идентифициране на ученици, които имат нужда от подкрепа (при необходимост), срок постоянен, отг. психолог, логопед (ресурсен учител)
- Екипна работа на учителите от даден клас (при необходимост), срок постоянен, отг. класни ръководители и учители
- Определяне на координатор на екипа за оказване на подкрепа, срок м. септември, отг. директор
- Представяне на дейности по интереси в училището, организиране на групи и клубове по занимания по интереси, срок. м. септември, отг. ръководство, учители
- Представяне на дейности по интереси, външни за училището, срок постоянен, отг. директор, учители
- Кариерно ориентиране и консултиране, срок постоянен, отг. училищна комисия
- Идентифициране на ученици със СОП и оценка на потребностите им, срок постоянен, отг. психолог, логопед, ресурсен учител, учители, екипи за подкрепа
- Логопедична терапия, рехабилитация, консултации, психологическа подкрепа, дейности в училищната библиотека, срок постоянен, отг. психолог, логопед, ресурсен учител, учители, екип за подкрепа
- Превантивни мерки за недопускане на отпадане от училище, срок постоянен, отг. ръководство, учители, екипи за подкрепа

- Стимулиране участието на деца с изявени дарби, от различни етнически групи и/или в риск в състезания, олимпиади или други изяви, срок постоянен, отг. учители, класни ръководители, екипи за подкрепа
- Включване на учениците в организирани образователни, творчески, възпитателни, спортни и спортно-туристически дейности, срок постоянен, отг. учители, класни ръководители, екипи за подкрепа
- Награждаване (стимулиране) на ученици, срок – при определен повод, отг. ръководство, учители, екипи за подкрепа
- Разглеждане на теми, свързани с превенция на насилието и тормоза, провеждане на обучения, свързани с превенция на агресията и тормоза и/или толерантност във взаимоотношенията, срок – според графици за провеждане на час на класа и тематичните разпределения, отг. класни ръководители, психолог
- Проследяване на напредъка от осъществена обща или допълнителна подкрепа и при необходимост – корекции в плана за подкрепа, срок - на всеки три месеца, отг. конкретен екип за подкрепа
- Партньорство с родителите за справяне с проблемното поведение на децата им и приобщаване към училищната среда, организиране и провеждане на „Училище за родители“, срок м. март/април, отг. ръководство, екипи за подкрепа
- Периодични обучения на педагогическите специалисти, във връзка с дейностите по реализация на общата и допълнителна подкрепа, за работа в мултикултурна среда и др., срок – по график в плана за квалификация, отг. ръководство, училищна комисия
- Съвместни дейности на училището с МКБППМН, срок постоянен, отг. ръководство, училищна комисия, екипи за подкрепа, общинска администрация
- Взаимодействие на училището с Център за изкуства, култура и образование „София“, Национален дворец на децата, РЦПППО, научни, творчески, спортни клубове или институции, срок постоянен, отг. ръководство, екипи за подкрепа, учители, класни ръководители

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

- Активно участие на всички заинтересовани страни в процеса на образователната интеграция на деца и ученици от уязвими групи
- Успешно интегрирани деца и ученици в мултикултурна образователна среда
- Повишен дял на учениците, завършили основно образование и продължили образованието си в гимназиален етап

- Осъществени тематични квалификации на педагогическите специалисти в училището

ИНДИКАТОРИ ЗА РЕЗУЛТАТИ

- Дял от децата, подлежащи на задължително обучение, обхванати в училището
- Дял на отпадналите ученици от училище за една учебна година
- Дял на завършилите основно образование ученици и продължили обучението си в гимназиален етап
- Дял на учителите в училището, преминали тематични квалификационни курсове и обучения